KONCEPCIA ROZVOJA AKTÍVNEHO OBČIANSTVA A REGIONÁLNEJ IDENTITY

v školskom roku 2026/2027

Aktívne občianstvo predstavuje schopnosť jednotlivca zodpovedne sa podieľať na živote školy, obce, regiónu a spoločnosti. Vychádza z rešpektovania demokratických hodnôt, ľudských práv, kultúrneho dedičstva, princípov solidarity, spolupráce a občianskej angažovanosti.
V súlade s víziou školy „Korene a krídla“ podporujeme u žiakov budovanie vzťahu k rodnému kraju, regionálnym tradíciám, histórii, kultúrnemu dedičstvu a komunitnému životu. Prostredníctvom regionálnej výchovy vytvárame prirodzené základy pre rozvoj občianskej zodpovednosti, lokálnej identity a aktívneho zapájania sa do života komunity.
Aktívne občianstvo rozvíjame naprieč všetkými vzdelávacími oblasťami prostredníctvom zážitkového učenia, projektových aktivít, dobrovoľníctva, činnosti školského parlamentu, regionálneho bádania a spolupráce s miestnou komunitou.

Rozvoj aktívneho občianstva zahŕňa päť kľúčových komponentov:

- poznávanie miestnej komunity, regiónu a kultúrneho dedičstva,
- rozvoj občianskej zodpovednosti a participácie,
- rešpektovanie demokratických princípov a ľudských práv,
- dobrovoľníctvo a komunitnú angažovanosť,
- ochranu kultúrneho, prírodného a historického dedičstva.

Vyučujúci podporia dosiahnutie stanoveného cieľa prostredníctvom týchto kompetencií:

- rozvíjať pozitívny vzťah žiakov k obci, regiónu a Slovenskej republike,
- viesť žiakov k aktívnej účasti na živote školy a komunity,
- rozvíjať zodpovednosť za spoločné hodnoty a verejný priestor,
- podporovať dobrovoľnícke a prospešné aktivity,
- vytvárať príležitosti na participáciu a spoluprácu,
- viesť žiakov k poznávaniu regionálnej histórie, kultúry a tradícií,
- rozvíjať kritické myslenie pri hodnotení spoločenských javov,
- podporovať demokratickú kultúru školy,
- viesť žiakov k ochrane prírodného a kultúrneho dedičstva,
- podporovať medzigeneračnú spoluprácu a komunitné partnerstvá.

Čo sa žiaci naučia:

V prvom cykle

Žiaci spoznávajú svoju školu, obec, miestne tradície a významné osobnosti regiónu. Učia sa základným pravidlám spolužitia, spolupráce a rešpektovania ostatných. Zapájajú sa do jednoduchých komunitných a environmentálnych aktivít.

V druhom cykle

Žiaci rozvíjajú povedomie o fungovaní miestnej komunity, samosprávy a regionálnych inštitúcií. Spoznávajú históriu, kultúrne tradície a prírodné bohatstvo regiónu. Učia sa aktívne vyjadrovať svoje názory, participovať na spoločných rozhodnutiach a podieľať sa na aktivitách školy.

V treťom cykle

Žiaci analyzujú spoločenské a regionálne témy, diskutujú o aktuálnych problémoch komunity a navrhujú možnosti ich riešenia. Rozvíjajú občianske, demokratické a participatívne kompetencie prostredníctvom projektov, dobrovoľníckych aktivít a činnosti školského parlamentu.

Profil absolventa v oblasti aktívneho občianstva

Absolvent školy pozná históriu, kultúrne tradície a prírodné bohatstvo svojej obce a regiónu. Uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva, regionálnej identity a spoločenskej spolupatričnosti.

Aktívne sa zapája do života školy, komunity a spoločnosti. Dokáže vyjadrovať svoje názory, argumentovať, spolupracovať s ostatnými a podieľať sa na spoločných rozhodnutiach. Rešpektuje demokratické princípy, ľudské práva a základné hodnoty občianskej spoločnosti.

Je zodpovedný, angažovaný a pripravený prispievať k rozvoju svojej komunity, chrániť prírodné a kultúrne dedičstvo a konať v prospech spoločného dobra.

Na našej škole budeme pracovať s týmito nástrojmi a aktivitami:

- regionálne bádanie,
- projektové vyučovanie,
- školský parlament,
- dobrovoľnícke a komunitné aktivity,
- exkurzie a vychádzky do regiónu,
- návštevy múzeí, pamätných miest a kultúrnych inštitúcií,
- spolupráca s obcou, miestnymi organizáciami a spolkami,
- besedy s miestnymi osobnosťami a pamätníkmi,
- prezentácie výsledkov regionálneho výskumu,
- zapájanie sa do environmentálnych a občianskych projektov,
- pripomínanie významných regionálnych a národných udalostí,
- medzigeneračné aktivity,
- spolupráca so Združením pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou,
- zapájanie sa do spoločných aktivít so združením.

Zásady rozvoja aktívneho občianstva

Škola podporuje:

- rozvoj pozitívneho vzťahu k obci, regiónu a vlasti,
- poznávanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva,
- aktívnu participáciu žiakov na živote školy,
- demokratické princípy a kultúru dialógu,
- dobrovoľníctvo a občiansku angažovanosť,

- zodpovednosť za verejný priestor a životné prostredie,
- spoluprácu školy s komunitou,
- rešpektovanie rozmanitosti názorov,
- medzigeneračné učenie a spoluprácu,
- rozvoj regionálnej identity a lokálnej spolupatričnosti.

Plán rozvoja aktívneho občianstva a regionálnej identity na školský rok 2026/2027

- **samostatný predmet Regionálna výchova v 4. a 5. ročníku ZŠ**

Mesiac	Aktivita	Zodpovednosť
September	Voľby do školského parlamentu (žiaci 2. stupňa) a adaptačné komunitné aktivity.	triedni učitelia, koordinátor
Október	Poznávame našu obec a región.	pedagogickí zamestnanci
November	Aktivity pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu, Deň remesiel.	učitelia spoločenskovedných predmetov
December	Medzigeneračné stretnutia a komunitné podujatia, Vianočné trhy, Vianočné zvykoslovie – pásma.	pedagogickí zamestnanci
Január	Regionálne projekty a prezentácia výsledkov bádania.	vyučujúci
Február	Dobrovoľnícke aktivity v škole a komunite.	koordinátori
Marec	Poznávame významné osobnosti regiónu, Veľkonočné zvykoslovie.	pedagogickí zamestnanci
Apríl	Deň Zeme a ochrana prírodného dedičstva regiónu, Fašiangy.	pedagogickí zamestnanci
Máj	Projekt pre žiakov 7. ročníka „Cestovná kancelária“.	vyučujúci 7. ročníka
Jún	Vyhodnotenie aktivít občianskej participácie a regionálneho bádania.	vedenie školy

Vyhodnotenie

Plnenie Koncepcie rozvoja aktívneho občianstva a regionálnej identity bude každoročne vyhodnocované vedením školy, koordinátormi prierezových tém, školským parlamentom a pedagogickou radou. Výsledky budú využité na ďalšie plánovanie aktivít podporujúcich rozvoj občianskych kompetencií a regionálneho povedomia žiakov.

Ukazovatele úspešnosti:

- aktívna činnosť školského parlamentu,
- účasť žiakov na komunitných, dobrovoľníckych a občianskych aktivitách,

- počet realizovaných regionálnych projektov a bádateľských aktivít,
- zapájanie žiakov do rozhodovacích procesov školy,
- poznanie regionálnej histórie, kultúry a tradícií,
- rozvoj občianskych a demokratických kompetencií žiakov,
- spolupráca školy s obcou a komunitnými partnermi,
- účasť žiakov na environmentálnych a kultúrnych podujatiach,
- prezentácia výsledkov regionálneho bádania,
- aktívna spolupráca so Združením pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou,
- spätná väzba žiakov, rodičov a partnerov školy.

Prepojenie na profil absolventa školy

Rozvoj aktívneho občianstva a regionálnej identity prispieva k formovaniu absolventa školy, ktorý pozná svoje korene, uvedomuje si hodnotu kultúrneho a prírodného dedičstva a rozumie významu svojej úlohy v komunite a spoločnosti.
Absolvent školy sa aktívne zapája do života školy, obce a regiónu, dokáže spolupracovať, komunikovať a podieľať sa na spoločných rozhodnutiach. Rešpektuje demokratické princípy, ľudské práva, pravidlá spolužitia a zodpovedne pristupuje k plneniu občianskych povinností.
Prejavuje úctu k tradíciám, histórii a kultúrnemu dedičstvu svojho regiónu, pričom zostáva otvorený novým myšlienkam a spolupráci. Je zodpovedným, angažovaným a aktívnym občanom, ktorý prispieva k rozvoju komunity a ochrane spoločných hodnôt v duchu vízie školy „Korene a krídla“.

Koordinátor: Mgr. Dana Karlíková